

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน น้ำส้มควันไม้ดิบ

๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะน้ำส้มควันไม้ดิบที่ใช้ในการเกษตร ปศุสัตว์ อุตสาหกรรม และครัวเรือน

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ น้ำส้มควันไม้ดิบ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในรูปของเหลวใส สีน้ำตาลแดงหรือสีเหลืองอมน้ำตาล ได้จากการควบแน่นของควันไฟที่เกิดจากการเผาถ่านในช่วงอุณหภูมิเผา ๓๐๐ องศาเซลเซียสถึง ๕๐๐ องศาเซลเซียส โดยใช้อุปกรณ์ควบแน่นที่ทำจากสแตนเลสหรือไม้ เพื่อป้องกันการละลายของแคลเซียม เหล็ก หรือสังกะสี นำไปผ่านกระบวนการทำให้บริสุทธิ์โดยตั้งทิ้งไว้ให้ตกตะกอนอย่างน้อย ๔๕ วัน แล้วนำมากรอง นำไปใช้ประโยชน์ในการเกษตร ปศุสัตว์ อุตสาหกรรม และในครัวเรือน

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

- ๓.๑ ลักษณะทั่วไป
ต้องเป็นของเหลวใส สีน้ำตาลแดงหรือสีเหลืองอมน้ำตาล เป็นเนื้อเดียวกัน ไม่แยกชั้น ตกตะกอน มีสิ่งแปลกปลอม หรือมีสารแขวนลอย
- ๓.๒ กลิ่น
ต้องมีกลิ่นเหมือนควันไฟ
- ๓.๓ การเปลี่ยนสี
ต้องไม่เปลี่ยนเป็นสีดำ
- ๓.๔ ความเป็นกรด-ด่าง
ต้องอยู่ระหว่าง ๒.๘ ถึง ๓.๗
- ๓.๕ ความถ่วงจำเพาะ
ต้องไม่น้อยกว่า ๑.๐๐๕ ที่อุณหภูมิ ๒๕ องศาเซลเซียส

๓.๖ การเจือจาง

เส้นกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเป็นกรด-ด่างและอัตราการเจือจางต้องไม่เป็นเส้นตรง

๔. การบรรจุ

๔.๑ ให้บรรจุน้ำส้มควันไม้ดิบในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง ทึบแสง ปิดได้สนิท และสามารถป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งสกปรกภายนอกได้

๔.๒ ปริมาตรสุทธิของน้ำส้มควันไม้ดิบในแต่ละภาชนะบรรจุ ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ในฉลาก

๕. เครื่องหมายและฉลาก

๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุน้ำส้มควันไม้ดิบทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อผลิตภัณฑ์

(๒) ปริมาตรสุทธิ

(๓) เดือน ปีที่ทำ

(๔) ข้อแนะนำในการใช้และการเก็บรักษา

(๕) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง น้ำส้มควันไม้ดิบที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป กลิ่น การบรรจุ และเครื่องหมาย และฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ข้อ ๓.๒ ข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าน้ำส้มควันไม้ดิบรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบความเป็นกรด-ด่าง ความถ่วงจำเพาะ และการเจือจาง ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เพื่อทำเป็นตัวอย่างรวม เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๔ ถึงข้อ ๓.๖ จึงจะถือว่าน้ำส้มควันไม้ดิบรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๒.๓ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการเปลี่ยนสี ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๓ จึงจะถือว่าน้ำส้มควันไม้ดิบรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างน้ำส้มควันไม้ดิบต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ ข้อ ๖.๒.๒ และข้อ ๖.๒.๓ ทุกข้อ จึงจะถือว่าน้ำส้มควันไม้ดิบรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป กลิ่น ภาชนะบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก
ให้ตรวจพินิจ

๗.๒ การทดสอบการเปลี่ยนสี
เปิดฝาตัวอย่างน้ำส้มควันไม้ดิบที่ไม่เคยเปิดฝามาก่อน ตั้งทิ้งไว้ให้โดนแสงแดดและอากาศไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที แล้วตรวจพินิจ

๗.๓ การทดสอบความเป็นกรด-ต่าง
ให้ใช้เครื่องวัดความเป็นกรด-ต่าง

๗.๔ การทดสอบความถ่วงจำเพาะ
ให้ใช้เครื่องวัดความถ่วงจำเพาะ

๗.๕ การทดสอบการเจือจาง
ผสมตัวอย่างน้ำส้มควันไม้ดิบกับน้ำกลั่นในอัตราส่วน ๑:๑๐๐ ๑:๒๐๐ ๑:๓๐๐ ๑:๔๐๐ และ ๑:๕๐๐ วัดค่าความเป็นกรด-ต่างของตัวอย่างแต่ละอัตราการเจือจาง เขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นกรด-ต่างและอัตราการเจือจาง แล้วพิจารณาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น

๗.๖ การทดสอบปริมาตรสุทธิ
ให้ใช้เครื่องวัดปริมาตรที่เหมาะสม